

מטרת החינוך האמיתית

"חנוך לנוער על פי דרכו, גם כי יזקין לא יסור ממנה"

אתה רואה אותו כפי שהוא עכשיו, ינוקא תפוח לחיים המשתובב בחדווה בין רגליך, אבל עליך להתבונן במבט רחוק-רחוק. דמיון אותו לפניך עטור בזקן לבן, וקמטים חרושים במצחו. איך הוא יגיב אז לחינוך שלך?...

זהו המבחן של שלמה המלך: **"גם כי יזקין"**. זוהי מטרת החינוך האמיתית.

(ביני לבני / הרב קלצקין)

"אותה שעה נראה לו דמות דיוקנו של אביו, אמרה לו יוסף עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה עימהם, רצונך שימחה שמך מביניהם?..." (ילקוט שמעוני בראשית רמז קמו)

תכלית גידול הבן וחינוכו היא להעמידו על רגליו בכוחות עצמו, ותכלית החינוך באמונה היא לתת לבן דעה עצמית.

חובת ההורים היא להדליק את נר האמונה בנפש, ועליהם לעסוק בכך **"עד שתהא שלהבת עולה מאליה"** (שבת נא, ע"א), והבן יעמוד בהכרה עצמית לפני ד'.

אין ספק, שתמורות החיים יביאו את הבן למצב, בו הוא יצטרך לעמוד לבדו ולנווט את חייו מול ניסיונות שונים, ואז רק אמונה שניטעה בעומק ליבו והשקפה מבוססת, תעמוד כצור איתן ותבטיח את עתידו הרוחני.

(הרב שלנגר / אוהל יעקב ולאה)

החל מן היום הראשון

אם נרצה שילדינו לא יחלו בהצטננות בצאתם החוצה לשאוף בפעם הראשונה, אז עלינו לשמור אותם מכל מגע עם האוויר והרוח.

אבל אם נרצה שילדינו יהיו חסונים נגד רוחות וסערות ויוסיפו חסינות גם בהימצאם במזג אוויר קשה, עלינו להרגיל אותם בעודם בגיל רך לצאת החוצה ולהתהלך ברחובות למרות הרוחות העזות ולתת להם להתחסן נגד סערות וגשמי זעף. זהו כלל בתורת בריאות הגוף, ולכלל זה יש תוקף יתר בשטח הרוח והמוסר.

לא נוכל להסתפק בזה שנלמד את בנינו שיקיימו תורה ומצוות בתוך הבית והמשפחה, בתוך חברה בדוקה של אנשים שווים להם בדעה ובהשקפה. אסור לנו להסתיר מפניהם את הניגודים השוררים בין ישראל לעמים ובין היהודי שומר התורה לבין הכופר בה, או להימנע מללמד אותם לירא מפני ההתבוללות כמו מפני מחלה מדבקת.

הלא בנינו לא יישארו לנצח תחת כנפי החינוך הביתי. הלא יבוא היום, בו יבואו במגע עם בני עמים אחרים ועם יהודים בעלי השקפות זרות להם!

עלינו לשאוף ולהשתדל שגם בתוך סביבה זרה יישארו נאמנים לחינוך שקיבלו בבית, שיחזיקו מעמד גם בעומדם בפני סגנון חיים זר המושך את הנפשות הצעירות אליו.

(רבי שמשון רפאל הירש / יסודות החינוך)

כל דיבור עושה רושם

אנו מדברים, והילד עושה דווקא להיפך. לכאורה אנו משחיתים את קולנו ללא תועלת. אנו מציינים שוב ושוב כמה מגונה ההנהגה הזאת - ולשווא.

אך הדיבורים הללו מחלחלים עמוק-עמוק בליבו. **דיבורים אינם הולכים לאיבוד**. בעוד חמישים שנה נוכל לשמוע אותו אומר זאת לנכדיו שלו...

(ביני לבני / הרב קלצקין)

"ואל תיטוש תורת אמך" - זה היה דרכי אימותינו הקדושות וזקנותינו דור אחר דור עד אברהם יצחק ויעקב, לגדל בניהם ולהדריכם ולגדלם באמונה פשוטה, ומלמדת ומספרת להם כי יש גן עדן וגיהנום, מהגאולה ותחיית המתים, ומספרת להם סיפורי צדיקים, למה שזכו על ידי מעשיהם הטובים, ובה נתרגל ונתגדל התינוק.

ואלו הדיבורים של האדם הם **יסוד איתן וקדוש**. והעיקר הוא היסוד, ובאם היסוד הוא חזק אז כל הרוחות **שבעולם לא יזיזוהו ממקומו**. ועל זה אמר רבי חנינא: "חמין ושמן שסכתני אימי בילדותי, הן עמדו לי בעת זקנותי".

(רבי אהרון ראטה / שומר אמונים)

הן שעמדו לי בעת זקנותי

מתפקידה של האישה להקדיש תשומת לב יתירה לילדים ולנטוע בליבותיהם הרכים את שתילי הקדושה. כי אז יניבו פרי לגאון ולתפארת, אשר יעמוד במלוא רעננותו אפילו עד זקנה ושיבה.

כפי שאומר רבי חנינא: "חמין ושמן שסכתני אמי בילדותי, הן עמדו לי בעת זקנותי". נטיעה פוריה זו שנטעה בו אימו בילדותו, ואשר ספגה את קרני אור האמונה הקדושה בעודה רכה ומלבלבת, תעמוד לו גם בעת זקנותו, עד אחרית ימיו.

(הרב אהרון לוין / אם בישראל)

דברי חכמתה של אימי ליוו אותי כל ימי חלדי והיו נר לרגלי עד היום.

כאשר באתי להפיץ את רעיון הדף היומי הייתי מצטט את דבריה: "כל יום שחולף ללא לימוד תורה, הרי זו אבידה שאינה חוזרת".

ובבואי לעשות נפשות למען ישיבת חכמי לובלין, שוב הייתי מצטט את דברי אימי: "בימינו כל מה שנותנים קרבן הוא, אבל בעד תורה כה גדולה כל קרבן הוא קטן מדי..."

(עדותו של רבי מאיר שפירא מלובלין על אימו)